

**OPETUSMINISTERIÖN JA TAMPEREEN TEKNILLISEN YLIOPISTON VÄLINEN
TULOSSOPIMUS KAUELLE 2007-2009 JA VOIMAVARAT VUODELLE 2007**

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

VAIKUTTAUVUUS JA LAADUNHALLINTA

Yliopistojen toiminnan tavoitteita ohjaavat yliopistolaki, valtioneuvoston hyväksymä koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelma sekä valtioneuvoston periaatepäätös julkisen tutkimusjärjestelmän kehittämisestä.

Yliopistojen tavoitteena on tutkimuksen, tutkijankoulutuksen, opetuksen ja taiteellisen toiminnan korkea laatu, jota tuetaan vahvistavalla kansainvälisellä yhteistyöllä ja laatu järjestelmien kehittämisellä. Yliopistot vahvistavat toiminnallaan yhteiskunnan kestävästä taloudellisesta ja kulttuurista kehitystä, hyvinvointia sekä kansainvälistä kilpailukykyä.

Yliopistot uudistavat toimintojaan ja rakenteitaan tavoitteiden saavuttamiseksi ja tuottavuuden lisäämiseksi.

Tampereen teknillinen yliopisto on tekniikkaan ja arkkitehtuuriin erikoistunut koulutus- ja tutkimusorganisaatio. Yliopiston painoaloja ovat 1) signaalinkäsittelyyn perustuvat teknologiat 2)nanofotoniikka 3) biotekniikka 4) älykkäät liikkuvat koneet ja hydraulikkajärjestelmät.

Yliopisto kehittää toimintaansa ottaen huomioon opetusministeriön teknillistieteellisen tutkimuksen ja koulutuksen kehittämistä koskevan työryhmän suositukset. Tampereen seudun korkeakoulut kehittävät yhteistyötään tavoitteena synergian saavuttaminen, päällekkäisten toimintojen vähentäminen ja vaikuttavuuden vahvistaminen.

Tutkimus, tutkijankoulutus ja taiteellinen toiminta

Yliopistojen tieteellisessä tutkimuksessa ja taiteellisessa toiminnassa korostetaan laatua, kansainvälistymistä ja vaikuttavuutta. Tavoitteena on parantaa tutkimuksen johtamista ja organisointia sekä lisätä yliopistojen kansainvälistä tutkimusrahoitusta ja osallistumista kansainvälisiin tutkimushankkeisiin.

Tieteellisten ja taiteellisten jatko-opintojen ensisijainen tavoite on tohtorintutkinto. Yliopistot tehostavat tutkijankoulutusta siten, että väittelijöiden keski-ikä (mediaani) laskee 32 vuoteen sopimuskauden loppuun mennessä.

Tutkijakoulutuksen laatua, kansainvälistymistä, opiskelijavalintaa ja ohjausjärjestelyjä tehostetaan. Yliopistot vahvistavat tutkijanuran edellytyksiä ja tohtoreiden työelämävalmiuksia. Tutkijakouluihin rekrytoidaan aktiivisesti ulkomaisia opiskelijoita ja tutkijoita. Tavoitteena on, että vuonna 2009 tutkijakoulujen opiskelijoista 15 % on ulkomaalaisia.

Yliopisto muodostaa yli osastorajojen toimivia opintokokonaisuuksia.

Kaksois- tai yhteistutkinnoilla pyritään hyödyntämään kansainvälisten maisteriohjelmien opetustarjontaa ja houkuttelemaan lahjakkaita opiskelijoita Suomeen.

Peruskoulutus

Opetuksen laatua ja opintojen suunnittelu-, ohjaus- ja seurantajärjestelmiä kehitetään niin, että opintojen läpäisy tehostuu ja tutkintojen suorittamisajat lyhenevät. Yliopistot huolehtivat tutkinnonuudistuksen laadukkaasta toteuttamisesta. Opiskelija- ja työelämäpalautejärjestelmiä kehitetään. Tutkinnonuudistuksen toteutus arvioidaan valtakunnallisesti vuonna 2009.

Yliopistot kehittävät opiskelijavalintoja siten, että tulossopimuskauden loppuun mennessä vähintään 50 prosenttia uusista opiskelijoista on samana vuonna tai edellisenä syksynä toisen asteen koulutuksen päättäneitä. Valintayksikköjen määrää vähennetään ja valinnoissa hyödynnetään entistä laajemmin lukion päättötodistusta ja ylioppilastutkintoa. Yliopistot osallistuvat valtakunnallisen yhteishakujärjestelmän kehittämiseen ja valmistautuvat järjestelmän käyttöönottoon lukuvuoden 2008 - 2009 opiskelijavalinnoissa.

Yliopiston tavoitteena on vähentää osastojen määrää vuoden 2007 loppuun mennessä.

Yliopiston DI -tavoitteeseen sisältyy 70 tutkintoa Porissa.

Kansainvälistyminen

Yliopistot tiivistävät ja lisäävät kansainvälistä yhteistyötä, liikkuvuutta ja verkostoitumista. Tavoitteena on, että suomalaiset yliopistot ovat kilpailukykyisiä yhteistyökumppaneita erityisesti Euroopan korkeakoulutus- ja tutkimusalueella. Yliopistot lisäävät yhteistyötä Venäjän kanssa ja vahvistavat suomalaista Venäjän-asiantuntemusta. Yliopistot osallistuvat valtakunnallisen Aasia-ohjelman toteuttamiseen. Yliopistot osallistuvat Suomen kehityspoliittisten tavoitteiden toteuttamiseen.

Yliopistot lisäävät englanninkielistä koulutustarjontaa erityisesti vahvuusaloillaan ja kiinnittävät erityistä huomiota opetukseen ja opetusmenetelmien laatuun. Ulkomaisia tutkinto-opiskelijoita rekrytoidaan pääasiassa maisteritason opintoihin sekä jatkokoulutukseen. Opintojen ohjausta kehitetään ulkomaisten opiskelijoiden erityistarpeet huomioon ottaen. Suomen/ruotsin kielen ja suomalaisen kulttuurin opetusta ulkomaisille tutkinto-opiskelijoille lisätään.

Yliopistot lisäävät kansainvälistä koulutustarjontaan ottaen huomioon Unescon ja OECD:n hyväksymät suuntaviivat. Yliopistot kehittävät maisteri- ja tohtoritutkinto-ohjelmia korkealaatuisten ulkomaisten yliopistojen kanssa.

Yliopistot kehittävät ulkomaisten tutkinto-opiskelijoiden rekrytointipolitiikkaa ja yhdenmukaistavat valintakäytäntöjä. Opetusministeriö selvittää yhdessä yliopistojen kanssa mahdollisuudet yliopistojen väliseen yhteistyöhön ulkomaisten opiskelijoiden valintakäytäntöjen keventämiseksi.

Yliopisto kehittää ulkomaalaisten opiskelijoiden tarvitsemia palveluita yhteistyössä muiden Pirkanmaan korkeakoulujen kanssa.

Yhteiskunnallinen vuorovaikutus

Yliopistot vahvistavat yhteyksiään elinkeino- ja työelämään. Yliopistot tehostavat tutkimustulosten ja osaamisen liiketoiminnallista ja yhteiskunnallista hyödyntämistä sekä innovaatiopalveluja. Yliopistot vahvistavat yrittäjyyden ja liiketoimintaosaamisen edellytyksiä.

Yliopistot verkostoituvat alueiden keskeisten toimijoiden kanssa. Yliopistojen aluetoiminnot kootaan riittävän laajoiksi kokonaisuuksiksi siten, että ne saavuttavat toiminnassaan korkean laadun ja vaikuttavuuden. Alueellisessa toiminnassa toteutetaan yhteisrahoitteista toimintamallia. Yliopistot selkeyttävät yhteistyötään ja työnjakoaan ammattikorkeakoulujen kanssa alueen tarpeet huomioon ottaen.

Yliopistot laativat elinikäisen oppimisen strategian ottaen huomioon tutkintokoulutuksen, avoimen yliopisto-opetuksen ja täydennyskoulutuksen tarjoamat mahdollisuudet. Avoimen yliopisto-opetuksen ja täydennyskoulutuksen laatua ja vaikuttavuutta parannetaan toimintamallia uudistamalla, laatuja järjestelmää kehittämällä ja kokoamalla yhteen alueellista tarjontaa. Yliopistot lisäävät työelämässä olevien mahdollisuuksia suorittaa alempaan korkeakoulututkintoon kuuluvia opintoja.

Sopimuskaudella yliopisto terävöittää innovaatiopolitiikkansa kehittämällä tutkimuspalveluyksikköään sekä tiivistämällä yhteistyötään välittäjäorganisaatioiden kanssa.

Tampereen teknillinen yliopisto koordinoi Porin yliopistokeskusta. Toimintaa yliopistokeskuksissa ja etäpisteissä tehostetaan keskittämällä voimavaroja projektiluontoiseen elinikäiseen koulutukseen ja paikallista yrittäjyyttä tukevaan tutkimus- ja kehitystoimintaan. Alueellisen vaikuttamisen mittareita kehitetään.

HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN

Yliopistot kehittävät työyhteisöään siten, että niiden kilpailukyky työnantajina, henkilöstön työkyky ja -tyytyväisyys ovat hyvällä tasolla. Yliopistot tehostavat johtamista ja hallintoa. Yliopistot tukevat henkilöstön urakehitystä ja opiskelijoiden hyvinvointia ja opiskelukyvyyn kehittämistä. Tavoitteena on pysyväisluontoisten tehtävien hoitaminen vakinaisissa palvelussuhteissa. Tutkimukseen ja ammattiin liittyviin eettisiin kysymyksiin kiinnitetään erityistä huomiota.

Yliopistot edistävät tasa-arvoisen työ- ja tiedeyhteisön kehittymistä. Yliopistojen henkilöstöpolitiikan arvioinnin ja seurannan mahdollistamiseksi tilinpäätöksiin sisällytetään henkilöstötilinpäätös tai tätä vastaavat henkisten voimavarojen hallinnan tiedot.

TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS

Yliopistot kehittävät toiminnallista tehokkuutta ja rakenteita vapauttaen voimavaroja yliopistojen ydintehtävien hoitamiseen. Erityistä huomiota kiinnitetään painoalojen vahvistamiseen, kansainvälistymiseen, uusien kasvualojen ja huippututkimuksen kehittämiseen.

Yliopistot kehittävät toimintaansa ja rakenteitaan ottaen huomioon opetusministeriön 8.3.2006 esittämät linjaukset korkeakoulujen rakenteellisen kehittämisen periaatteista. Vuoteen 2011 mennessä tuottavuusohjelman tavoitteena on yliopistoissa 1000 (harjoittelukouluissa 81) henkilötyövuoden väheneminen ja lisäksi yliopistoissa vastaavan suuruinen uudelleen kohdennus. Lähtökohtana henkilöstöjärjestelyille on yliopistojen rakenteellisen kehittämisen toimenpideohjelmat, joissa esitetyt hankkeita ministeriö osin tukee hankerahoituksella. Pääosa järjestelyistä tapahtuu yliopiston omin voimavaroin.

Yliopistot laajentavat toimintansa rahoitus pohjaa hankkimalla suoran budjettirahoituksen lisäksi täydentävää rahoitusta. Täydentävän rahoituksen tulee tukea yliopistojen perustehtäviä ja niihin liittyviä tavoitteita. Yliopistojen kustannuslaskentaa kehitetään siten, että se mahdollistaa kokonaiskustannusmallin toteuttamisen.

Yliopiston budjettirahoitusta täydentävän rahoituksen osuus on vähintään 40 % yliopiston kokonaisrahoituksesta.

Yliopiston liikeloudellisen toiminnan tulotavoite vuonna 2007 on 17 000 000 € ja kannattavuustavoite on 850 000 € (5 % tuloista). Yhteistoimintatutkimuksen tulotavoite on 36 000 000 €. Lahjoitusten arvioitu määrä on 200 000 € ja sponsoritulojen 30 000 €.

Yliopisto varautuu rakenteellisen kehittämisen toimenpiteissään valtioneuvoston 24.3.2006 tekemän kehyspäätöksen mukaiseen määrärahakehitykseen uudistaen rakenteitaan siten, että se samalla toteuttaa tuottavuusohjelman tavoitteita.

MÄÄRÄLLISET TAVOITTEET

Alakohtaiset tavoitealueet

	Tohtorit	Ylemmät kk-tutk.	Joista aineenop.
Teknillistieteellinen koulutus	75	850	20

Yliopistokohtaiset tavoitealueet

Alemmat korkeakoulututkinnot	500
Perustutkinto-opiskelijoiden kansainvälinen opiskelijavaihto, lähtevät	300
Perustutkinto-opiskelijoiden kansainvälinen opiskelijavaihto, saapuvat	400
Ulkomaalaiset perustutkinto-opiskelijat	300
Ulkomaalaiset jatkotutkinto-opiskelijat	190
Avoimessa yliopistossa opiskelevat	150
Avoimen yliopisto-opetuksen väylä	60

VOIMAVARAT VUONNA 2007

Toimintamenot

Tulossopimuksen 2007 - 2009 tavoitteiden saavuttamiseksi vuodelle 2007 yliopiston toimintamonommentille (momentti 29.50.21) esitetään:

	Vuosi 2005	Vuosi 2006	Vuosi 2007
Perusrahoitus	57 645 000 €	58 551 000 €	46 994 000 €
Hankerahoitus	2 514 000 €	2 544 000 €	2 305 000 €
Tuloksellisuusraha	1 019 000 €	1 044 000 €	15 128 000 €
Yhteensä	61 178 000 €	62 139 000 €	64 427 000 €
Edelliseltä vuodelta siirtyneet	12 085 000 €	14 650 000 €	0 €
Lisätalousarviot	860 000 €	2 564 000 €	0 €

Perusrahoitus

Opetusministeriön käyttöön on varattu 150 000 € Tampereen teknillisen yliopiston yksin tai yhdessä muiden kanssa perustamien osakeyhtiöiden perustamisesta ja valtiolle kuuluvien osakkeiden merkitsemisestä, käynnistämisestä ja muista omistusjärjestelyistä aiheutuviin menoihin. Opetusministeriö päättää valtuuden käytöstä yliopiston hakemuksen pohjalta. Määrärahaa voi opetusministeriön luvalla käyttää myös jo toimivien yritysten osakkeiden merkitsemiseen.

Perusrahoitukseen sisältyy lisäyksenä 352 000 € 16.12.2004 tehdystä virka- ja työehtosopimuksesta seuraaviin palkankorotuksiin, 263 000 € VEL-eläkemaksun hoitokuluosuus ja 593 000 € uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisen johdosta. Perusrahoitukseen sisältyy 2 594 000 € tutkijakoulujen palkkausmenoihin.

Hankerahoitus

- Alueellinen ja yhteiskunnallinen vaikuttavuus 100 000 €
- 100 000 € Työelämän DI-koulutus (2007-2009)
- Kansainvälistyminen 160 000 €
- 80 000 € Kansainvälisen Tohtori- ja MSc -koulutusohjelman kehittäminen ja käyttöönotto (2007-2009)
  - 80 000 € Remote operation and virtually reality tools
- Laadunvarmistus 50 000 €
- 50 000 € Laatutyö; tutkimusjärjestelmän laadunvarmistus sekä opiskelijakeskeinen laadunvarmistus (2007-2008)
- Liiketoimintaosaaminen ja yrittäjäyys 60 000 €
- 60 000 € Yrittäjäyteen kasvattava liiketoimintaosaamiseen valmennusohjelma (70 000€ 2008, 80 000€ 2009)
- Nano-ohjelma 1 000 000 €
- 1 000 000 € Nanofotoniikka ja optoelektroniikan yhteistyöverkosto (TTY, OY, JoY) (2007-2009)
- Opiskeluprosessien kehittäminen 50 000 €
- 50 000 € Tekniikan alan opintoprosessien kehittäminen (2007-2009)
- Rakenteellinen kehittäminen 285 000 €
- 150 000 € Tampereen teknillisen yliopiston ja Teknillisen korkeakoulun huippututkimuskonsortio (2007-2009)
  - 135 000 € Älykkäiden koneiden huippututkimusyksikkö GIM (2007-2008)
- Varustaminen 500 000 €
- 500 000 € Huippututkimuksen infrastruktuurin kehittäminen (2007-2008)
- Yliopistojen yhteishankkeet (ml. verkostot) 100 000 €
- 100 000 € Palveluverkostojen toimintamallien ja tietotekniikan käyttäjakeskeinen kehitys (2007-2009)

TULOSSOPIMUKSEN SEURANTA JA RAPORTOINTI

Tässä sopimuksessa asetettujen tavoitteiden ja sopimuksen muuta toteutumista arvioidaan vuosittain tulosneuvottelujen yhteydessä. Rakenteellisen kehittämisen ja tuottavuushankkeiden toimenpiteitä, voimavarojen uudelleen kohdentamista ja henkilöstövaikutuksia seurataan vuosittaisen tilinpäätösraportoinnin yhteydessä. Opetusministeriö antaa tulosneuvottelujen suullisen palautteen lisäksi yliopistoille talousarvioasetuksen edellyttämän tilinpäätöskannanoton.

Yliopisto toimittaa annettuja määräaikoja noudattaen KOTA -tietokantaan pyydetty tiedot ja varautuu KOTA -tietokannan kehittämisen edellyttämiin muutoksiin omissa seuranta- ja raportointijärjestelmissään.

Allekirjoittajat

Sakari Karjalainen
Ylijohtaja

Jarl-Thure Eriksson
Rehtori

Markku Mattila
Johtaja

Tiina Äijälä
Hallintojohtaja

Liitteet:

Liite 1. Yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen rahoitus